

2024-10-30

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2024-00529

Motion – Provta Sandakällan

Inkom den 22 april 2024 av Lisskulla Zayane (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige bifaller motionens förslag om att kommunen återupptar provtagningen av Sandakällans vatten. Provtagning ska ske en gång per år eller oftare vid behov. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 22 april lämnade Lisskulla Zayane (MP) in en motion med förslaget att kommunen återupptar provtagningen av Sandakällans vatten.

Den samlade bedömningen är att det är positivt ur ett allmänintresse, som medborgarservice och ur ett beredskapsperspektiv att kommunen provtar Sandakällans vatten en gång per år eller oftare vid behov. I samband med detta kan kommunen bistå med skyltning på platsen, förslagsvis med en QR-kod till hemsidan där provresultaten publiceras. Därför bifalls motionens förslag om att kommunen återupptar provtagningen av Sandakällans vatten. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärendet

Förslagen i motionen

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 22 april lämnade Lisskulla Zayane (MP) in en motion. I motionen skrivs att Sandakällan är en unik plats, både sett till naturens värde och dess ekosystemtjänstfunktion men också en viktig plats sett ur ett beredskapsperspektiv. Det är en plats att vårda och värna, en målpunkt som lockar många till Nacka. Att med jämna mellanrum testa vattnet skulle också vara viktigt sett till dess funktion som dricksvattenkälla. Även om kommunen upplyser om att vattnet dricks på egen risk bör man kunna provta det och tillhandahålla provsvaren för den som är intresserad.

Därför föreslås att

- kommunen återupptar provtagningen av Sandakällans vatten.

Beredning av motionen

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till beredningen för beredskapsfrågor, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, natur- och trafiknämnden och kommunstyrelsen via kommunstyrelsens miljöutskott. Dessa har inkommit med förslag till beslut, vilka redogörs för nedan. Juridik- och kanslistaben har utifrån nämndernas och beredningens synpunkter gjort en samlad bedömning av förslagen i motionen utifrån kommunstyrelsens perspektiv.

Natur- och trafiknämndens synpunkter på motionen

Natur- och trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 september 2024 att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

I ärendet framgår att den skylt som finns vid källan har placerats ut av kommunen i samråd med markägaren Erstavik. Den är i form av en informationsskylt som kort berättar om platsen och källan samt upplyser om att vattnet dricks på egen risk. Det kan vara positivt att erbjuda de medborgare som efterfrågar information om vattnets kvalitet ett provsvar. Rimligt intervall för provtagning är ett per år. Om kommunen beslutar att börja ta ett årligt prov på vattnet, bör provtagningen ske av miljötillsynen på kommunen. Ingen uppföljning av proverna eller åtgärder, förutom skyltning vid dåligt resultat, sker på platsen. Enheten offentlig utemiljö kommer komplettera nuvarande skylt med information om provresultaten på platsen. Den sker förslagsvis genom en QR-kod på informationstavlan som leder till en hemsida där resultaten publiceras.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens synpunkter på motionen

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 september 2024 att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

I ärendet framgår av miljötillsynsenhetens utredning att enheten regelbundet har tagit vattenprover vid Sandakällan mellan 1984 och 2010. Provtagningen gjordes utifrån service till allmänheten eftersom många hämtade sitt vatten från källan och att allmänheten efterfrågat analysresultat. Allmänheten har fortsatt att efterfråga analysresultat och folk hämtar kontinuerligt vatten från källan. Ur allmänintresse och som service samt ur ett beredskapsperspektiv är miljötillsynsenhetens bedömning att ett vattenprov per år är rimligt att ta. Miljötillsynsenheten kan utföra provtagningen och analysresultat kan lämnas ut vid förfrågan. Om analysresultat skulle visa att vattnet är dåligt behöver kommunen se till att en informationsskylt om att vattnet är dåligt sätts upp. Kommunen ansvarar inte för kvaliteten vid en naturlig källa, men att regelbundet ta

prov och lämna ut analysresultat vid efterfrågan bedöms vara en rimlig service till allmänheten.

Beredningen för beredskapsfrågors synpunkter på motionen

Beredningen för beredskapsfrågor bedömer det som positivt att återuppta provtagningen av Sandakällan. Beredningen föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen med tillägget att säkerställa tillräckligt täta provtagningsintervall.

Ur ett beredskapsperspektiv är brist på vatten mycket allvarligare än brist på mat och en robust vattenförsörjning i kommunen är av stor vikt. I Nacka kommun finns en plan för nödvattenförsörjning som innebär att tankar med dricksvatten körs ut enligt en särskild prioriteringsordning som finns angiven i kommunens nödvattenplan. Detta nödvatten kan inte levereras i större mängder och går i första hand till sårbara grupper inom samhällsviktig verksamhet. Därför uppmanas alla Nackabor att ha en egen beredskap med lagrat vatten eller dunkar för att klara det egna vattenbehovet under minst en vecka. Att det då finns alternativ att själv klara försörjningen av dricksvatten bedöms som gynnsamt för krisberedskapen i kommunen. I händelse av en dricksvattenrelaterad kris är det troligt att många kommuninvånare spontant vänder sig till Sandakällan för att hämta dricksvatten.

Kommunen ansvarar inte för vattenkvaliteten vid en naturlig källa och idag sitter en informationsskylt vid källan om att vattnet dricks på egen risk. Om beslut tas att årligen provta Sandakällans vatten bör kommunen bistå med skyltning på platsen, förslagsvis med en QR-kod till hemsidan där provresultaten publiceras. Om förslaget i motionen antas föreslås att det på samma skylt även finns en QR-kod till Nackas hemsida med information om hur man hämtar och hanterar vatten ur sjöar och vattendrag på liknande sätt som i den nyligen lanserade lokala krisbroschyren *Om krisen kommer till Nacka – Var förberedd!*

Juridik- och kanslistabens utredning och bedömning

Juridik- och kanslistaben har utifrån nämndernas och beredningens förslag gjort en samlad bedömning av förslaget i motionen om att kommunen återupptar provtagningen av Sandakällans vatten.

Den samlade bedömningen är att det är positivt ur både ur ett allmänintresse, som medborgarservice och ur ett beredskapsperspektiv att kommunen tar prov av Sandakällans vatten. Som miljötillsynsenheten bedömt är det rimligt att detta görs en gång per år eller oftare vid behov för att få regelbundna provtagningar och status på vattenkvaliteten. I samband med provtagning av Sandakällans vatten bör kommunen bistå med skyltning på platsen förslagsvis med en QR-kod till hemsidan där provresultaten publiceras. Kostnaderna för provtagning, skyltning och information bedöms som ringa och bör rymmas inom ordinarie budget. Därför föreslås att

kommunfullmäktige bifaller motionens förslag om att kommunen återupptar provtagningen av Sandakällans vatten och att provtagning ska ske en gång per år eller oftare vid behov.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut om att bifalla motionen kan innebära mindre kostnader som kan uppstå gällande produktion av skylt, uppdatering av hemsidan samt kostnad för provtagning. Kostnaden för att producera en ny skylt med QR-kod som anger senaste provsvaret uppskattas till cirka 2000 kronor och kostnader för analys av vattnet är cirka 2000 kr per provtagningstillfälle, vilket bedöms rymmas inom ramen för ordinarie budget.

Konsekvenser för barn

Att vistas i skog och mark och i samband med det kunna fylla på en vattenflaska bedöms som positivt för barn. Provtagningen är en service så att medborgare ska kunna få information om vattenkvaliteten, vilket är positivt för barn både idag och i framtiden. En bra informationsskylt kan även bidra till ökad kunskap om hur kriser kan påverka vattnet hemma och vikten av rent vatten.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 30 oktober 2024

Bilaga 1 Motionen

Bilaga 2 Protokollsutdrag natur- och trafiknämnden 2024-09-24 § 164

Bilaga 3 Protokollsutdrag miljö- och stadsbyggnadsnämnden 2024-09-18 § 178

Bilaga 4 Protokollsutdrag beredningen för beredningsfrågor 2024-09-11 § 5

Charlotte Persson
Klimat- och miljödirektör
Stadsledningskontoret

Sara Lauri
Kanslidirektör
Stadsledningskontoret

Christopher Arontaus
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben